

Regler for funksjonsanalyse

www.nkk.no

Gjeldende fra 01.01.2004

Versjon 2 - nye fellesbestemmelser

**Norsk
Kennel Klub**

HUNDEEIERNES ORGANISASJON

INNHOLDSFORTEGNELSE:

1. FELLESBESTEMMELSER.....	4
2. INSTRUKS FOR NKKs REPRESENTANT.....	9
3. INSTRUKS FOR PRØVELEDER	9
4. KLASSEINNDELING.	10
5. GJENNOMFØRING AV PRØVEN.....	10
6. PREMIERING.....	24
7. BEDØMMELSE OG GODKJENNING.....	24
8. KOMMENTARER TIL NKKS FELLESBESTEMMELSER.....	24
9. UTDANNINGSREGLER FOR FUNKSJONSANALYSE.....	25
10. MATERIALLISTE.....	26

FORMÅL:

Funksjonsanalysens tilsktede mål er å beskrive/måle i hvor sterk grad hunden er i besittelse av visse egenskaper og atferdstrekk som har stor betydning i avl og innlæring.

1. FELLESBESTEMMELSER

Innledning: Dette gjelder alle sporter under Sportshundkomiteen. Sportene våre er svært forskjellige, eventuelle avvik vil fremkomme av gjeldende regelverk for den enkelte sport.

1.1. ARRANGEMENT

1.1.1 Generelt

Prøven kan arrangeres av Norsk Kennel Klub (NKK), klubb/forbund som er medlem av NKK eller tilsluttet forbund som er medlem av NKK, klubb/forbund som har samarbeidsavtale med NKK eller sammenslutninger av disse.

Arrangør er økonomisk, faglig og juridisk ansvarlig for prøven.
Arrangør skal foreta stikkprøvekontroll av id/chip og vaksinasjonskort.

Arrangør og deltakere må overholde «NKKs retningslinjer for publisering av bilder og film gjeldende for arrangører, deltakere og besøkende på NKKs arrangementer».

1.2. Søknader

Søknad om å arrangere prøve sendes til NKK, på angitt måte, innen gjeldende frister. Arrangøren står fritt til å velge hvilke(n) klasse(r) man ønsker å arrangere. Arrangør kan velge å arrangere flere konkurranser i hver gren/klasse. Klassene man ønsker å arrangere skal fremgå av søknaden.

1.3. Prøvedokumenter

Senest 4 uker etter prøven sender arrangøren til NKK:

- *Rapport fra NKKs representant
- *Rapport fra prøvens leder
- *Oppgjørsskjema
- *Resultatliste, hvor dette benyttes

På bakgrunn av mottatt deltakerinformasjon fra arrangørklubben vil NKK fakturere arrangøren for aktivitetsavgift.

1.4. Ledelse av prøven

- **Prøveleder**

Arrangøren oppnevner prøvens leder(e), som er prøvens høyeste tekniske myndighet. Ved delt ledelse skal ansvarsområde fremgå.

- **NKK representant**

Dommer/hoveddommer er NKKs representant. Oppgaven kan deles av flere dommere ved lange prøver (må fremgå tydelig av innsendte papirer). Ved godkjenning av utenlandske dommere anser man disse også som kvalifisert til å være NKKs representant.

Prøvens leder og NKKs representant kan ikke være samme person. Det skal alltid være en NKK representant til

stede under prøven.

NKKs representants myndighet og plikter kommer frem av egen instruks (se pkt 2).

Eventuelle problemer eller tvilsspørsmål, behandles og avgjøres av den myndighet spørsmålet sorteres under. Prøvens leder og NKKs representant kan når som helst gripe inn hvor de måtte anse dette nødvendig innenfor eget myndighetsområde. På dommerens subjektive skjønn og arbeid kan de imidlertid ikke influere.

- **Prøvens funksjonærer**

Prøven funksjonærer skal motta sine instruks fra prøvens leder, og utføre oppgaven på en forsvarlig måte, slik at prøven kan gå etter det fastsatte program.

- **Dyrevelferdskontrollør**

Arrangør oppnevner en dyrevelferdskontrollør jf. «Forskrift om velferd for hest og hund i konkurranser» bestemmelser. Nødvendig informasjon og skjema finner man på www.nkk.no.

Hundefører skal under prøven følge dyrevelferdskontrollør, prøveleder og dommers anvisninger. Ønsker vedkommende å avbryte prøven skal dette meddeles dommer.

1.5. DOMMERE

Oppnevning av dommere

Arrangøren forespør og oppnevner dommere så snart prøven er terminfestet. Det skal kun benyttes dommere med autorisasjon for prøvetypen.

Dersom det skal benyttes utenlandske dommere, må oppgave over disse sendes til NKK senest 4 uker før prøven for klarering.

Dommer, dommerelev eller dommeraspirant kan ikke bedømme:

- hund i eget eie,
- hund vedkommende har eid/vært medeier i, eller solgt i løpet av de siste 6 måneder,
- hund som eies av nærmeste familie (ektefelle, foreldre, søsken eller barn. Inkluderer også husstandsmedlemmer).

Agility er unntatt for punktene over, med unntak fra hund der man selv står som eier.

1.6. Avlysning av prøven

Prøver som er lagt inn i terminlisten skal avholdes med mindre spesielle forhold tilsier noe annet, eks. få påmeldte, uvær, sykdomsforfall dommer e.l. Dette avgjøres av prøvens leder i samråd med NKKs representant.

Avlysning av prøver pga. ingen eller så få påmeldte slik at fellesøvelser ikke kan gjennomføres i henhold til reglene, tas til etterretning, men arrangør må i slike tilfelle uoppfordret sende Norsk Kennel Klub informasjon om bakgrunn for avlysningen.

Inviterte dommere og evt. påmeldte deltakere må varsles om det inntrufne og arrangør må sørge for at alle formelle forhold ordnes opp på forsvarlig måte.

1.7. Godkjenning av prøveresultatene

Dersom arrangementet er gjennomført i henhold til regelverket og aktivitetsavgiften er betalt skal prøven anerkjennes av NKK. Resultatene publiseres når prøven er anerkjent.

1.8. DELTAKELSE

1.8.1 Hunder

Det enkelte regelverk angir hvor gammel hunden må være for å kunne delta.

Rett til å delta har hunder som er registrert i NKK eller register anerkjent av NKK.

Norsk Kennel Klubs regler for funksjonsanalyse

Utenlandsk hund som oppholder seg i Norge, og som eies/deleies av person bosatt i Norge, skal omregistreres til NKKs register før påmelding. Ved all omregistrering beholdes og benyttes det opprinnelige reg.nr., men det utstedes ett NKK eierbevis som også dokumenterer og bekrefter at omregistrering er foretatt.

Nox-registrerte hunder kan delta der prøvens regelverk tillater det, dog med de begrensninger som fremkommer av samme regelverk.

Alle hunder må være ID-merket for å delta på terminfestede arrangementer (utstillinger, prøver, mentaltester osv.) i Norge. ID-merkingen må være utført før påmelding til arrangementet.

I henhold til Mattilsynets forskrift nr. 614 er det forbudt å starte med hund som har fått øre og /eller hale kupert. Hunder (av tidligere kuperingsraser) som av veterinærmedisinske årsaker har amputert hale, kan etter søknad til NKK delta dersom det fremlegges veterinærattest med begrunnelse for inngrepet. Attesten må inneholde hundens reg.nr., stambokførte navn og ID-nummer.

Hunder med amputert hale kan starte dersom NKK har utstedt startbevis. Naturlig stumphale kan delta: Det vises til NKUs til enhver tid gjeldende liste over raser med naturlig stumphale.

1.8.1.1. Helsestatus

Hunden må være vaksinert etter de til enhver tid gjeldende regler for vaksineringsregler, se NKKs utstillingsregler. Vaksinasjonsattest utstedt av veterinær må medbringes til prøven og fremvises på oppfordring til arrangør.

Hund kan ikke delta dersom:

- den har kliniske symptomer på sykdom,
- den har utøy,
- den er blind og/eller døv,
- drektig tisper kan ikke delta på prøve senere enn 33 dager etter første paring eller har valper under 56 dager

Hunder som stilles på prøve, skal være i god mental og fysisk helse og ikke vise tegn på sykdom. En hund kan kun delta på prøve dersom den på prøvedagen ikke utgjør noen smittefare. Ved tvil skal det framlegges veterinærattest som bekrefter dette. Dersom en hund har pådratt seg en skade som kan bekreftes av en veterinærattest, skal attesten medbringes på prøven.

For øvrig gjelder dyrevelferdslovens § 26 som regulerer eier og førers ansvar for hunders helse under konkurranser.

1.8.2 Førere

Rett til å delta har enhver som av NKK eller NKKs medlemsklubber ikke er fratatt denne rett. Fører som er fratatt retten til å delta på prøve i sitt hjemland av kennelklubb NKK samarbeider med kan heller ikke starte på prøve i Norge så lenge utestengelsen varer.

1.9. Påmelding

All påmelding er bindende, og skal skje som webpåmelding eller etter anvisning fra arrangør der webpåmelding ikke er mulig, innen påmeldingsfristens utløp. Påmelding som ikke er gitt på angitt måte aksepteres ikke. Dersom en deltaker uteblir fra prøven, skal avgiften uoppfordret sendes arrangørklubben. Eier av påmeldt hund skal være medlem i en av NKKs medlemsklubber eller samarbeidende utenlandsk organisasjon for å oppnå medlemsrabatt.

1.9.1 Overtegning

Påmeldingen stenges når prøven er fulltegnet, dersom prøvens regelverk ikke sier noe annet.

1.9.2 Påmeldingsavgift

Prøvedeltaker som ikke er medlem av medlems klubb eller utenlandsk kennelklubb samarbeidende med NKK,

---

skal betale dobbel påmeldingsavgift.

1.9.3 Tilbakebetaling av påmeldingsavgift

Påmeldingsavgiften betales bare tilbake hvis:

- Påmeldingen ikke godtas
- Arrangør kan etter eget valg praktisere f.eks hel eller delvis refusjon ved dokumentert sykdomsforfall for hund og/eller fører.

Påmeldingsavgiften refunderes ikke for hunder som avvises eller utestenges under prøven.

Eieren og den som disponerer hunden er ansvarlig for enhver skade hunden forvolder. NKK, arrangør, dommer, NKK representanten eller andre som medvirker ved arrangementet er ikke ansvarlig for tap eller skade ut over tilbakebetaling av startkontingenten.

1.9.4 Avvisning

Påviselig syke/skadde hunder, aggressive hunder eller hunder det er gitt feilaktige opplysninger om i påmeldingen skal avvises. Påmeldingsavgiften refunderes ikke for hunder som avvises under prøven. Arrangøren kan bestemme at løpske tisper får delta på prøven. Den løpske tispens får da adgang til prøveplassen i tråd med gjeldende regelverk

1.10. Doping - Kunstig stimulering

Se NKKs til enhver tid gjeldende antidopingregler.

1.11. Deltakerbegrensning

Se gjeldende regelverk

1.12. Prøvedeltakers plikter og ansvar

Alle hunder skal føres i bånd på prøveområdet når de ikke er under bedømmelse eller under oppvarming på angitt sted.

1.12.1 Ansvar

Prøvedeltakeren er ansvarlig for sin(e) hund(er). Ansvaret omfatter også å fjerne etterlatenskaper (avføring) etter hunden på tiliggende områder, så som parkeringsplasser og på veien mellom parkering og terrenget/prøveområdet. Eieren og den som disponerer hunden, er ansvarlig for eventuell skade forårsaket av hunden i forbindelse med prøven.

Valper under 4 mnd. får ikke medtas på prøven.

1.12.2 Hundevelferd og helse

Deltaker er ansvarlig for hundens velferd på prøven. Det er ikke tillatt å utsette hunden for en situasjon som kan sette dens helse eller velferd i fare, eksempelvis å forlate en hund i svært varm eller kald bil og/eller behandle hunden dårlig. Det er ikke tillatt å løfte en hund i halsbånd og/eller hale, gjentatt rykking i bånd, slag, spark etc. Hardhendt avstraffelse og bruk av pigghalsbånd eller strøm er ikke tillatt og kan resultere i øyeblikkelig diskvalifikasjon. For øvrig vises det til NKKs lover kap 7.

1.12.3 Tilsyn

Deltaker plikter å føre tilsyn med sin(e)hund(er), også kontroll og tilsyn med hund plassert i bur, bil, campingvogn på eller utenfor prøveområde.

1.12.4 Klandre dommer

Enhver dommeravgjørelse er endelig og udiskutabel. Usportslig opptreden i samband med dommerens beslutninger er ikke tillatt.

Det er ikke tillatt i noe forum å klandre dommer eller åpenlyst kritisere dommerens bedømmelse.

1.13. Forseelser

Brudd på ovenstående regler, oppførsel i strid med god skikk og til sjenanse for andre, kan medføre innrapportering til NKK og føre til tap av premie og/eller utelukkelse av deltakelse på utstilling, prøve.

1.13.1 Fører

Fører skal følge prøvereglene, opptre sportslig og på en måte som ikke skader hundesporten eller dens anseelse under og i forbindelse med prøven. Også før og etter prøven skal deltakere opptre slik at prøvearrangørens interesser ikke blir skadelidende.

Konflikt mellom prøvedeltakere er arrangøren uvedkommende.

Disiplinære forhold i prøveområdet påklages til prøveleder innen prøvens utløp. Forseelser av graverende art skal skriftlig rapporteres til NKK første virkedag etter prøven. Saken behandles i hht. til NKKs lover.

1.13.2 Hund

Hund som i noe tilfelle under eller i forbindelse med prøven opptrer ulempeelig, f.eks. jager vilt/bufe, biter funksjonærer eller uprovosert angriper annen hund, utestenges fra prøven og mister evt. oppnådd premiering den konkurransedagen. Utstengelse vil også gjelde for dag 2 på en prøvehelg med nytt prøvenummer.

Ved slik utstengelse skal NKKs representant konsekvent omtale episoden i sin rapport, som sendes til NKK første virkedag etter prøven. Saken behandles ihht til NKKs lover.

1.13.3 Klager

Vurderinger og avgjørelser som regelverket overlater til dommerens skjønn kan ikke påklages.

Deltaker som mener seg skadelidende som følge av brudd på prøvereglene, kan før prøven avsluttes, innlevere skriftlig klage til NKKs representant som behandler klagen på stedet.

Avgjørelsen kan påklages til Norsk Kennel Klub innen 1 uke sammen med klagegebyr. Klagegebyret er til enhver tid lik det dobbelte av påmeldingsavgiften til NKK utstillinger. Klagegebyret tilbakebetales hvis klagen tas til følge.

1.14. DISPENSASJON

NKKs Hovedstyre/NKKs Sportshundkomité kan, når særlige omstendigheter gjør det påkrevet, dispensere fra disse regler.

2. INSTRUKS FOR NKKs REPRESENTANT

- 2.1 NKKs representant er dommer
- 2.2 Representanten er prøvens høyeste myndighet hva angår fortolkning av prøveregler.
- 2.3 NKKs representant må være til stede under hele prøven alle dager. Oppgaven kan deles dersom prøven har lange dager eller går over flere dager.
- 2.4 NKK representanten kan delta på prøven når vedkommende ikke innehar funksjonen som NKK representant (ved delt NKK representant).
- 2.5 Om disiplinære forhold oppstår tar prøvens leder dette opp med NKKs representant og saken forsøkes løst på stedet. Dersom dette ikke lykkes, skal saken rapporteres til NKK jmf kap 1.13.1 og 1.13.2.

3. INSTRUKS FOR PRØVELEDER

- 3.1 Prøveleder oppnevnes av arrangør, og må være medlem i NKK og skal ha nødvendige kvalifikasjoner i henhold til gjeldende regelverk
- 3.2 Når utenlandsk dommer er NKK representant, er myndighetsansvaret vedrørende fellesbestemmelser prøveleders ansvar.
- 3.3 Prøveleder kan delta på prøven når vedkommende ikke innehar funksjonen som Prøveleder (ved delt prøvelederansvar).
- 3.4 Prøveleder kan ha rollen som dyrevelferdskontrollør, og skal utføre denne i tråd med «Forskrift om velferd for hest og hund i konkurranser».
- 3.5 Prøveleder er høyeste myndighet på alle andre områder enn fortolkning av regelverket. Fortolkning av regelverket er NKK representantens ansvar, se egen instruks.
- 3.6 Prøveleder må ha tilstrekkelig kjennskap til prøveformen og inngående kjennskap til regelverket.
- 3.7 Prøveleder skal ha god kunnskap til prøveformens IT-løsning.
- 3.8 Prøvens leder kan når som helst gripe inn dersom dette anses nødvendig innenfor eget myndighetsområde.
- 3.9 Prøveleder kan avlyse prøve [jf. reglenes pkt. om avlysning, Force majeure]. Avlysning skal formidles NKKs administrasjon omgående.

4. KLASSEINDELING.

Det er ingen klasseinndelinger i karaktertest.

5. GJENNOMFØRING AV PRØVEN.

Definisjon. En hund må være i besittelse av visse elementære egenskaper for å kunne fungere tilfredsstillende. Ifølge etologiske terminologier er atferd gruppert i funksjonskretser. De funksjonskretser som antas å være av størst interesse for hundens nytte er flokk, jakt, undersøkelse og forsvar. I avls og innlærings situasjoner er det viktig å få en oppfatning av den enkelte hunds motivasjon og reaksjonsterskel i de ulike funksjoner og deler av dem. Det er nødvendig å kontrollere hundens mulighet til å kople mellom forstyrrelse og handling, samt muligheten til å kontrollere reaksjon og avreaksjon. En annen del av testen er å beskrive ulike typer av redsel. Funksjonsanalysens tilsiktede mål er å kunne beskrive/måle i hvor stor grad hunden er i besittelse av disse og andre egenskaper. En hund skal ikke trenes på momentene før den testes.

Generelt. Testbanen bygges etter gjeldende regler for funksjonsanalyse, og skal før start av arrangementet godkjennes av 2 autoriserte dommere.

Testbanen skal være slik lagt at hunden ved de ulike momenter ikke forstyrres av andre hunder, trafikk eller lignende.

Testbanens utforming må være slik at den skaper slike situasjoner (utløser) som gir hunden slike opplevelser at den må nytte de funksjoner man vil beskrive.

Naturligheten og riktigheten av oppbyggingen og gjennomføringen av de forskjellige momenter som testen inneholder, har stor betydning for hundens mulighet til hensiktsmessig reaksjon og dommernes muligheter til korrekt bedømmelse av egenskapene (anleggene). Å skape motivasjon for hunden til å reagere er absolutt vilkår for testen.

Hvis feil instinktiv handling påvirkes, umuliggjør dette en riktig bedømmelse av hunden.

Eksempelvis om figuren i dominansprøven dras med rykkbevegelser mot hunden, utløser dette sosial kamp og ikke dominans.

Det skal være anledning til å prøve testbanen med annen hund enn de som deltar i testen før arrangementet starter. Foran hvert moment skal testlederen informere den enkelte deltaker om momentet, og hvordan føreren skal opptre under testen.

Tilskuere. Testbanen bør være slik at tilskuere kan se hunden i de forskjellige momentene.

Dommer/prøvens leder har anledning til, dersom hunden forstyrres eller hindres av tilskuerne, å nekte disse å følge testen.

5.1. MOMENTER.

Momentenes faser. Hvert moment omfatter tre faser:

Fase 1. - Vekking (moment start).

Hver situasjon må startes likt for alle hunder. Viser en hund lite eller ingen interesse, skal prøven ikke gjøres annerledes eller mer interessant for å få hunden til aktivitet. Varierer starten tapes blant annet bedømmingsresultatet for temperament.

Fase 2. - Handlingsprogram (momentet gjennomføres).

Påvirkningssituasjonene som utløser handlingene skal ha samme utforming og styrke for alle hunder. Eksempelvis i sosial kampløst skal figuranten ikke agere mer kraftfullt for en hund som ikke engasjerer seg.

Fase 3. - Avreaksjon (momentets avslutning).

Avreaksjon må gjennomføres slik at den ikke blir en ny påvirkningssituasjon. Eksempel: Fører eller testleder rykker i objektet, en figurant beveger seg i feil øyeblikk eller stirrer hunden i øynene. Tidsfaktoren har stor betydning for hundens avreaksjon. Lette foranstaltninger må skje i tidsintervaller på ca. 15 sek i hver sekvens, altså 15 sek. etter at der ikke er egen framdrift i hunden eller denne har passivisert seg helt..

1. Passivt. Fører er i ro. Hunden får god tid på seg til å klargjøre uten hjelp.
2. Noe hjelp fra fører. Føreren går halvveis frem til objektet. (ved stort bytte gjentas dette en gang)
3. Føreren tar nærkontakt. ved å stille seg ved/foran objektet – front mot front.
4. Hundefører snakker til figuranten eller objektet og får kalle på hunden. Figuranten kan svare.
5. Hundefører setter seg på huk ved objektet tar i bakken eller legger handen på fig./objektet.
6. Hundefører avmaskerer objektet.
7. Når hunden har tatt nærkontakt, koples denne. Uavhengig av om kontaktdelen har vært meget hurtig, skal hunden ikke tvinges til ytterligere undersøkelse. Motivasjon for videre kontakt finnes ikke. Hunden kommer i konflikt da den ikke kan oppfatte hva som kreves av den. Slik har avreaksjonen blitt en stressituasjon. Når hunden har tatt den første kontakt koples den og får følge føreren forbi plassen et par ganger for kontroll av bestående ubehag. Hund som har meget vanskelig for å avreagere kan ikke tvinges til dette uten at overfor beskrevne situasjon oppstår.
Kontrollrunder skal tas i samme retning som hunden var i da momentet ble utløst.

Momentenes rekkefølge.

Momentenes rekkefølge har avgjørende betydning for testen. Hensyn må tas til en opplevelse kan blokkere muligheten til å utløse neste handling. Av denne grunn har testmomentene en bestemt innbyrdes rekkefølge.

Avdeling 1. Momentene 1 – 4. Test av ikke stressende funksjoner uten aggressive innslag.

Momentene får ikke gjennomføres slik at hunden opplever trussel. Eksempelvis skulle uriktig påtrengende kontakt eller feilaktig lek med kluten kunne innebære redsel eller aggressivitet. Utløses dette på et tidlig tidspunkt, er risikoen stor for at muligheten til jakt blokkeres.

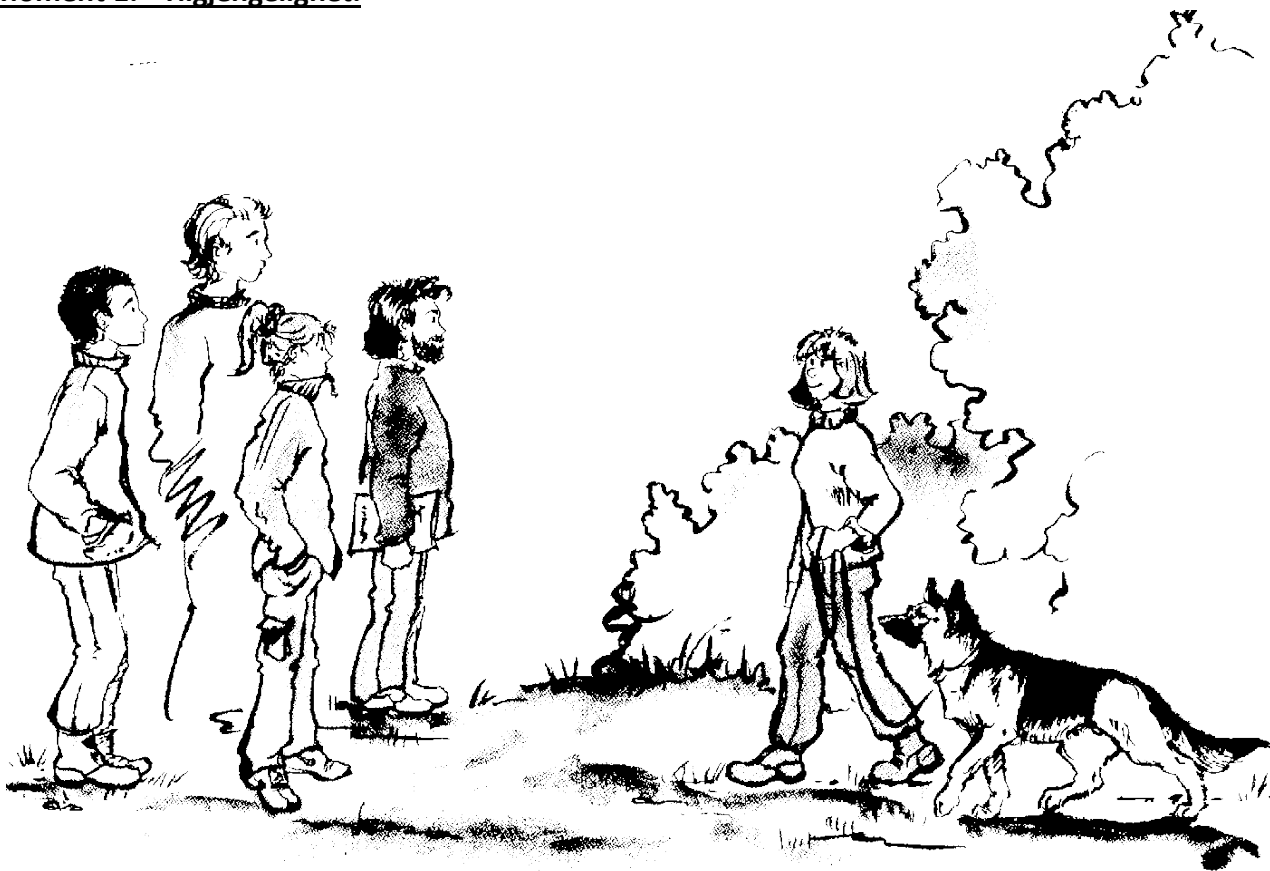
Avdeling 2. Momentene 5 – 8. Overraskelser og konfliktsituasjoner. Overraskelsen må ikke komme så tidlig at hunden ikke vinner å ta opp eventuelt forsvar eller at effekten uteblir. Utløses ikke lengre enn 3 meter fra hunden.

Avdeling 3. Momentene 9 – 11. Situasjoner med aggressive innslag. Påvirkningen avsluttes tidsnok så ikke avreaksjonen vanskeliggjøres, dvs. at trusselen opphører 4 meter fra hunden.

Avdeling 4. Moment 12. Situasjon med skuddløsning. Skuddprøven kommer som siste moment for hver hund. Hunder som har ubehag av skudd risikerer å få en misvisende beskrivelse om skuddprøven kommer først. Skuddredde hunder kommer lett ut av balanse og behøver lang tid for avreaksjon. Testen skal arrangeres slik at momentene ikke forstyrrer hver andre. Eksempelvis får hunden ikke se figuranten før de kommer til momentet.

5.2. GJENNOMFØRING AV MOMENTENE 1-12.

Moment 1. - Tilgjengelighet.

Hensikt. Å Beskrive hundens mulighet til å ta kontakt og besvare kontakt med fremmede personer.

Momentets utforming. Funksjonærer og tilskuere skal være på plass når hunden ankommer.

Gjennomføring.

- Hunden skal ha mulighet til uforstyrret å kunne ta kontakt med tilskuerne.
- Hvis hunden ikke viser interesse, hilser noe på hunden og snakker med den.
- Viser hunden forsiktighet, så treng deg ikke på. Snu siden mot og forsøk å stryke hunden på siden av hodet.
- Unngå å sitte på huk og se hunden inn i øynene eller rekke hånden mot hunden. Reserverte hunder oppfatter dette som en trussel.
- Avslutt når hunden tar eller besvarer kontakten, unnviker eller avviser den. Langvarige forsøk for å nå en reservert hund kan hemme den i den fortsatte testen.

Moment 2. - Lekelyst

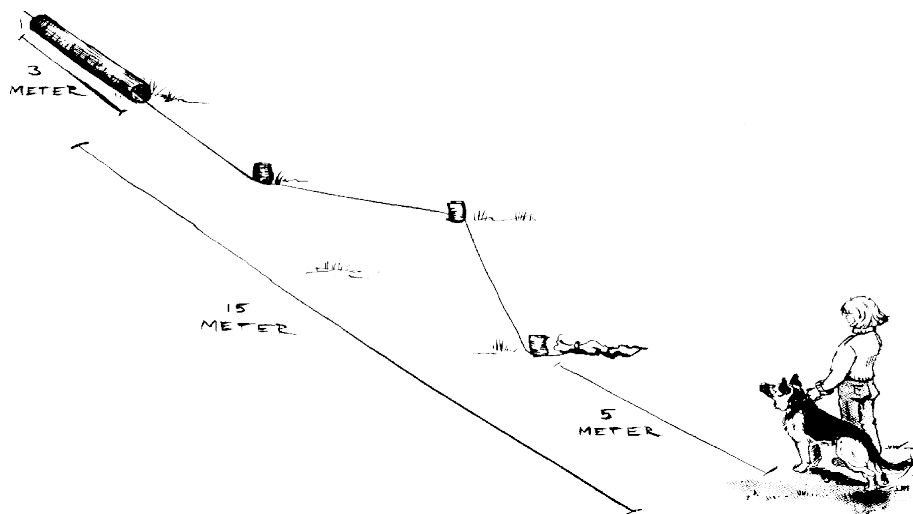

Hensikt. "Varmer opp" og aktiviserer både hund og fører. I leken med en gjenstand kan hundenes lyst til å engasjere seg i samarbeidet også iakttas.

Gjennomføring. Momentet starter med at føreren velger en gjenstand og begynner leken. Testleder har flere lekegjenstander tilgjengelig. Det viktige er at hunden leker, ikke med hva. Interessen til hunden vekkes ved hurtig å gjemme gjenstanden bak ryggen. La den hurtig dukke fram igjen så hunden kan fange den i farten. Flukt og unna manøvrer vekker lettest lekelysten. Testleder påser at vi starter i jaktlek ikke i kampek. Leken avsluttes ved at testleder/hundeføreren går i passivitet.

Moment 3. - Jaktlyst. Prøven er todelt Del

1.

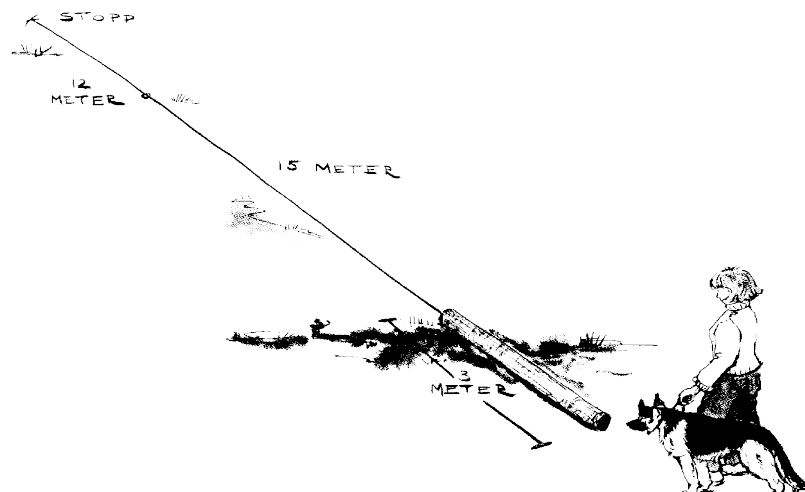
Hensikt. Å teste hundens lyst og evne til å lete opp/fange et bytte.

Momentets utforming. Sett ned 3 jernrør i marka, det første ca. 5 meter fra standplass. Rørene skal stå ca. 3 meter fra hverandre (bredde) og det skal være ca. 4 meter fra første til siste rør (lengde).

Ca. 12 meter fra det første røret, legges et 3 meter langt rør (10 cm i diameter). Dette må festes til bakken. Sett fast et hvit tøyestykke i en lang line, ikke kortere en 30 meter. Legg linen i sikk-sakk mellom rørene og gjennom det liggende røret. Figuranten skal ha full fart når linen strekkes, på den måten får byttet full fart fra sitt gjemmedest. Figuranten skal være i skjul for hunden, og ikke avsløres av vinden.

Gjennomføring. Byttet må ha stor fart og rykkvis flukt for å gi den riktige stimuleringen som kan utløse jakten. Hunden skal være på førerens høyre side frikoplett og fører holder hunden i halslenken. Hunden slippes når byttet er inne i det liggende røret og på testleders kommando ved at fører tar et skritt frem og slipper. Hunden skal ikke nå igjen byttet. Det er meget viktig at byttet stopper godt inne i det liggende røret.

Del 2.

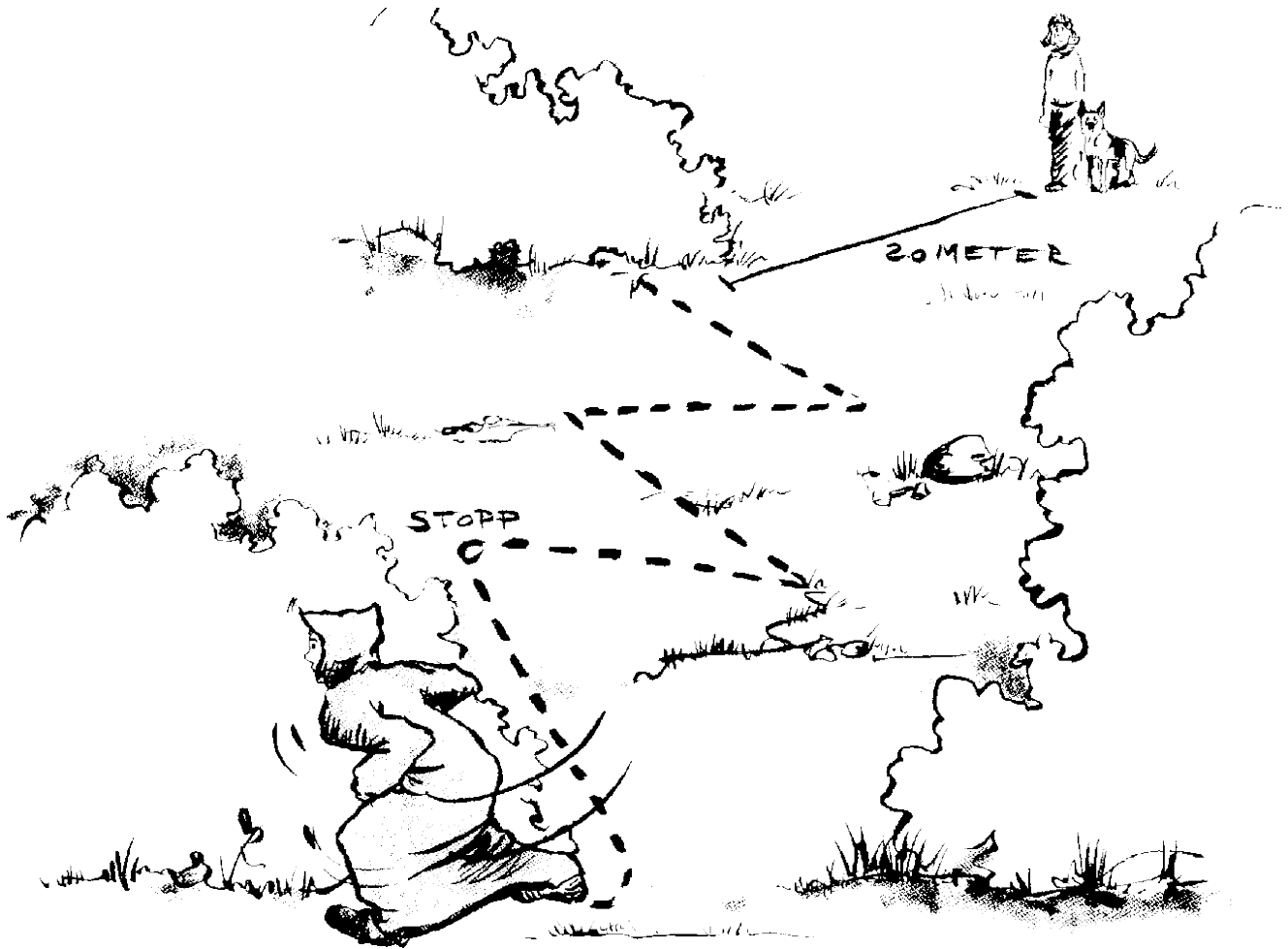
Hensikt. Å teste hundens evne å intensitet i å gripe byttet.

Momentets utforming. Figuranten er skjult for hunden. Linen til byttet er stram. Hund og hundefører flytter seg frem til midt på det liggende røret og stiller seg på dets høyre eller venstre side. Dommerne og tilskuerne følger etter til standplass.

Gjennomføring. Figuranten løper raskt 15 meter. Når figuranten stopper gir han to rykk i linen. Føreren har hunden frikoplett på sin høyre side og holder hunden i halslenken. Hunden slippes når byttet har beveget seg ca. 12 meter på kommando fra testleder ved at hundefører tar et skritt frem.

og slipper. Hunden skal gis mulighet til å gripe byttet.

Moment 4 - Jaktkamp – stort bytte.

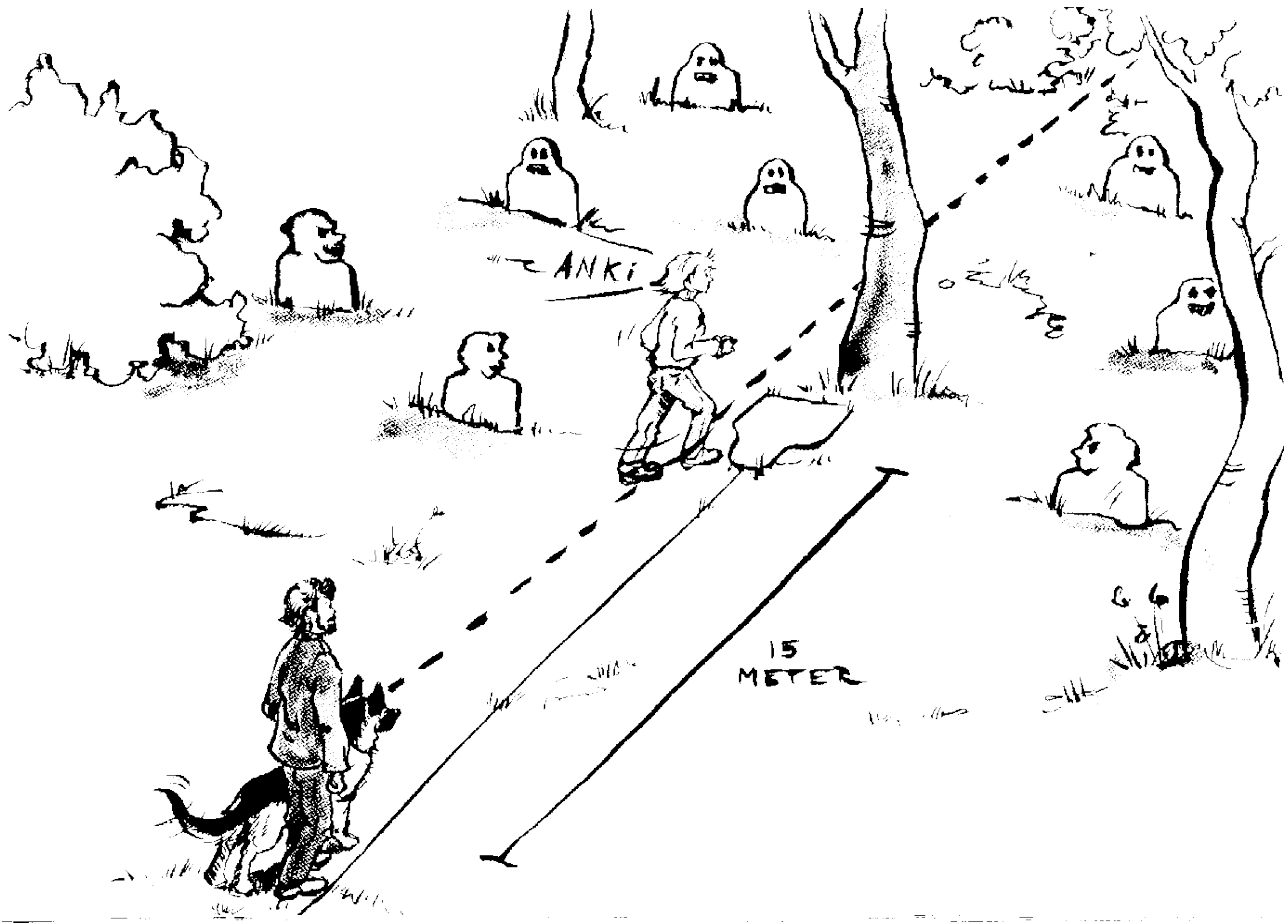

Hensikt. På ny å teste hundens lyst til å springe etter et «bytte», men i en ny situasjon. Byttet er stort. Lysten og interessen kan forandres på grunn av byttets størrelse.

Momentets utforming. Det store byttet ageres av en figurant med forkledning av filt eller tøyestykke, så stort at det dekker figuranten fra hode til føttene. Forkledningen holdes fast rundt kroppen for ikke å flagre under springmarsjen. 20 meter fra hunden starter figuranten fra et skjulested og flyr i sikk-sakk bort fra hunden. Omtrent ved fjerde «rykken» stopper figuranten i sittende stilling i ca. 3 sek. og fortsetter deretter i samme tempo til et utsett skjulested. Figuranten skal bare være delvis skjult fra standplass.

Gjennomføring. Hunden er frikoplest og føreren holder hunden i halslenken på sin høyre side og slipper på testleders kommando ved å ta et skritt frem og slipper etter byttets korte stopp. Har hunden vanskeligheter skal føreren på testleders anvisning flytte seg nærmere. Figuranten sitter helt stille til hunden er fremme. Når hunden tar kontakt, skal føreren på testleders anvisning ta av figuranten forkledningen og figuranten tar kontakt med hunden. Han skal ikke gjøre noen hurtig bevegelse, strekke fram hender eller se hunden i øynene.

Moment 5. - Førertilknytning/koordinering

Hensikt. Å teste hundens evne til å finne et forsvunnet flokkmedlem (fører) og teste hundens opptreden i en konfliktsituasjon.

Momentets utforming. Minst et 10-talls såkalte 1/2-figurer (skytterfigurer) settes i et traktformet system på en gangsti e.l. Førerens skjulested skal ligge til side for gangsti e.l. Terrenget utenfor skal være vanskelig å komme fram i. Etter siste figur skal det finnes et merket skjulested til føreren.

Gjennomføring. Hund og fører plasseres ca. 15 meter framfor figurraden. Testens leder holder hunden. Foran de første figurene roper føreren på hunden, men skal deretter være stille. Føreren skjuler seg på den anviste plass (min. 10 m. maks. 20 m. bak siste figur). Når føreren er ute av syne slippes hunden. Får hunden problemer med å komme igjennom eller forbi figurene, skal den gis god tid. Så lenge den målbevisst konsentrerer seg om å finne føreren skal den ikke avbrytes. Mister hunden interesse, eller går tilbake til tilskuergruppen, oppfordres føreren til å rope på hunden. Føreren går tilbake mellom figurene med hunden fri koplet og lar hunden ta kontakt med figurene.

Moment 6. - Førertilknytning/koordinering med forstyrrelse.

Hensikt. Å teste intensiteten i flokkfølelsen ved en uventet forstyrrelse. Å teste hundens opptreden i en konfliktsituasjon

Momentets utforming. Samme som i moment 6. Overraskelsen kommer i form av en liggende figur som plasseres ved siden av stien i den første figurraden. Figuren skal monteres slik at den hurtig kan reises opp.

Gjennomføring. Momentet utføres på samme måte som i moment 6. til hunden er 3 meter foran den liggende figuren. Figuren rykkes hurtig opp, og holdes så helt stille. Kommer hunden i konflikt skal den som tidligere gis god tid. Føreren anmodes om å kalle på hunden hvis den splittes i annen virksomhet. Føreren kobler hunden og tar kontakt med den "oppflyvende" figuren på tilbakeveien.

Moment 7. - Overraskelse.

Hensikt. Å teste hundens mulighet til reaksjon i en overraskende situasjon, da den ikke er engasjert i noen annen handling.

Momentets utforming, En utstoppet kjeledress uten hode legges slik at den kan rykkes opp foran hunden som en overraskelse. Figuren skal være skjult slik at hunden ikke får et forvarsel.

Gjennomføring. Føreren går med hunden i langt løst hengende koppel mot plassen for overraskelsen. 2 meter foran hunden rykkes "dukken" opp og skal forbli helt stille. (Ny bevegelse i "dukken" vil utløse en ny handling). Hundeføreren slipper førerlinen og stopper, for at hunden selvstendig og uten hindring skal kunne løse oppgaven. Føreren forholder seg helt passiv og handler først etter beskjed fra testlederen. På beskjed fra testleder legges dukken ned når hunden har kontrollert dukken. Momentet avsluttes med at ekipasjen, fra utgangspunktet, passerer den liggende dukken.

Moment 8. - Lydfølsomhet.

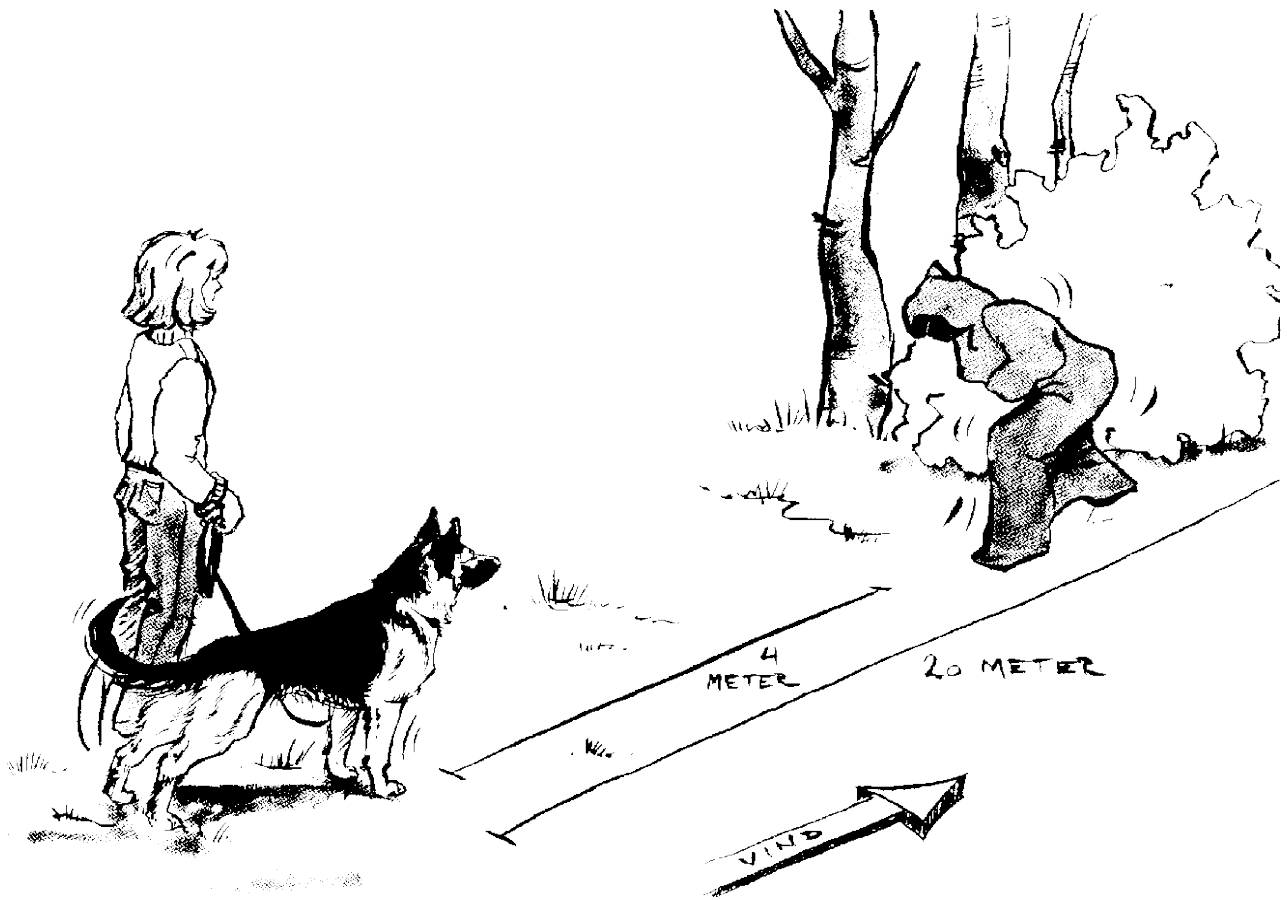

Hensikt. Å teste hundens reaksjoner i støysituasjoner.

Momentets utforming. Lyden skal arrangeres slik at det kommer helt uforberedt. Hunden må ikke få forvarsel pga. avvikende anordninger. Det må ikke være noen figurant i/ved lydkilden. (Reserverte hunder unnviker og tilgjengelige overvinner ubehaget lettere, avreaksjonen blir da en tilgjengelighetsprøve.) Skrammelet kan beleilig være opphengt i en line og falle ned på øvre delen av et skråstillet plateunderlag med en vinkel på 45-60 grader i forhold til det horisontale. Platens lengde bør være omlag 2 m. for å oppnå et riktig tidsintervall av lydpåvirkningen. Lyden blir dermed ikke oppfattet som et smell. Skrammelet skal være skjult slik at hunden ikke får et forvarsel.

Gjennomføring. Momentet skal så langt som mulig gjennomføres på flat mark, da hunden vil reagere forskjellig om figuranten kommer oppover (stigende) eller nedover. Ekvipasjen passerer plassen og "skrammelet" må komme nøyaktig når hunden passerer. Hundeføreren slipper førerlinen og stopper. Hunden får fritt opptre og undersøke hvor lyden kom fra. Viser den redsel eller bristende initiativ hjelper føreren hunden på testleders anvisning å av reagere. Se materiellbeskrivelse.

Moment 9. - Sosial kamplyst.

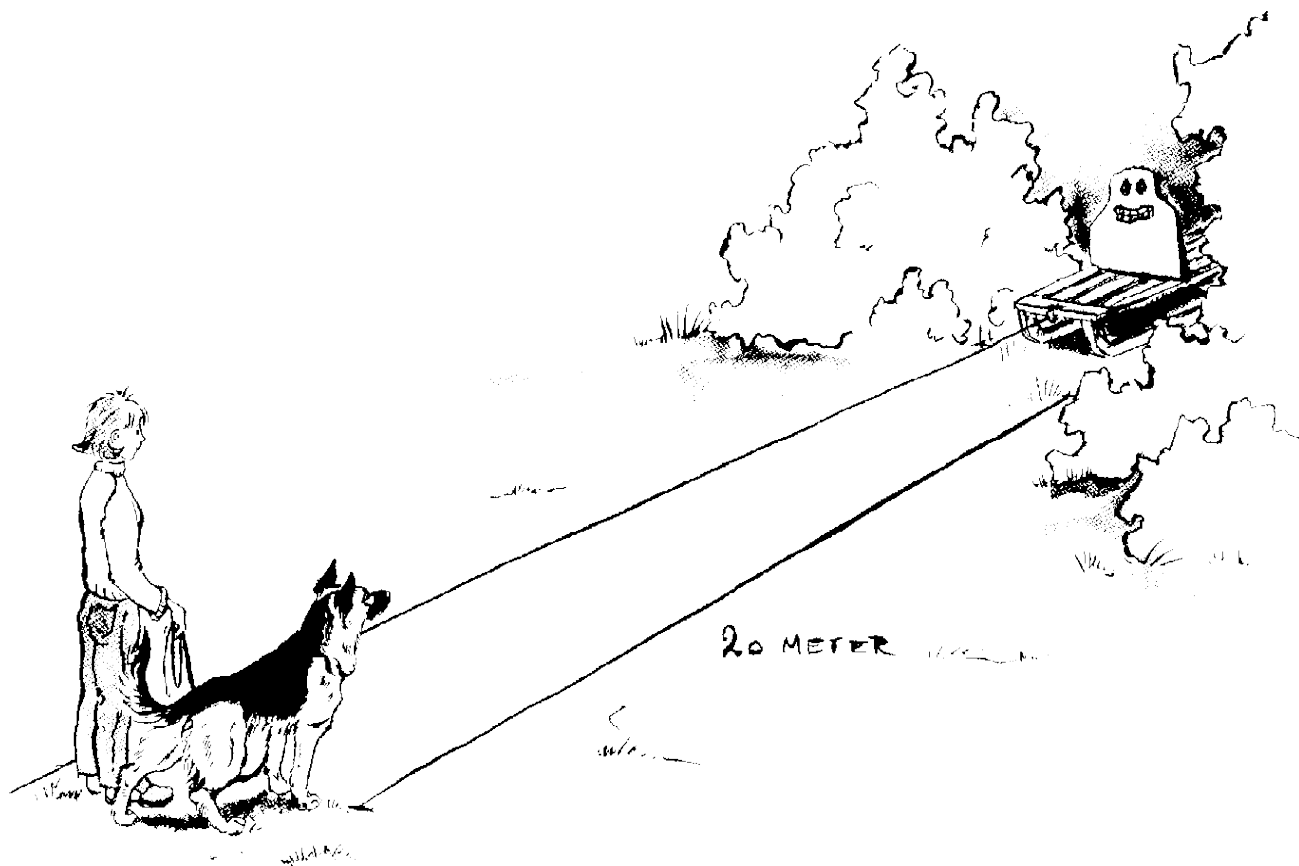

Hensikt. Å teste hundens evne til å svare på og oppføre til kamp.

Momentets utforming. Utløsnings situasjonen for sosial kamplyst skapes ved at figuranten har slik kledning at det mest mulig avviker fra det normale. Lang kappe som skjuler føttene, samt hodekledning. Figuranten starter i skjult terreng. Vinden får ikke avsløre at figuranten er et menneske. Ved starten frambringer figuranten noen lyder. Dette kan gjøres ved å slå to steiner, pinner e.l. mot hverandre. Lyden skal ikke forbindes med menneske. Dette inngår ikke i testen av sosial kamplyst, men er et utmerket middel til å prøve hundens oppmerksomhet (temperament). Prøven for sosial kamplyst starter når hunden ser figuranten. Forflytningen mot hunden gjøres på en smygende måte med lav kroppstilling og med utfordrende, heftige bevegelser.

Gjennomføring. Figuranten blir synlig 20 meter fra hunden og gjør den første kamputfordring. Figuranten fortsetter mot hunden og oppfordrer gjentatte ganger til kamp, stanser noen ganger og snur hodet bort for å gi hunden mulighet for selv å utfordre. Utfordrer hunden skal figuranten svare. Utfordringene skal komme jevnt helt inn til prøven avbrytes. Prøven skal gjennomføres med samme styrke og omfang for alle hunder. Testens leder avbryter prøven 4 meter fra hunden. Figuranten snur seg fra hunden og retter seg opp. Hunden kobles løs, og føreren tar av figuranten kledningen på testleders kommando. Figurantarbeidet krever utdanning og erfaring og skal være godt innøvd.

Moment 10. – Dominans.

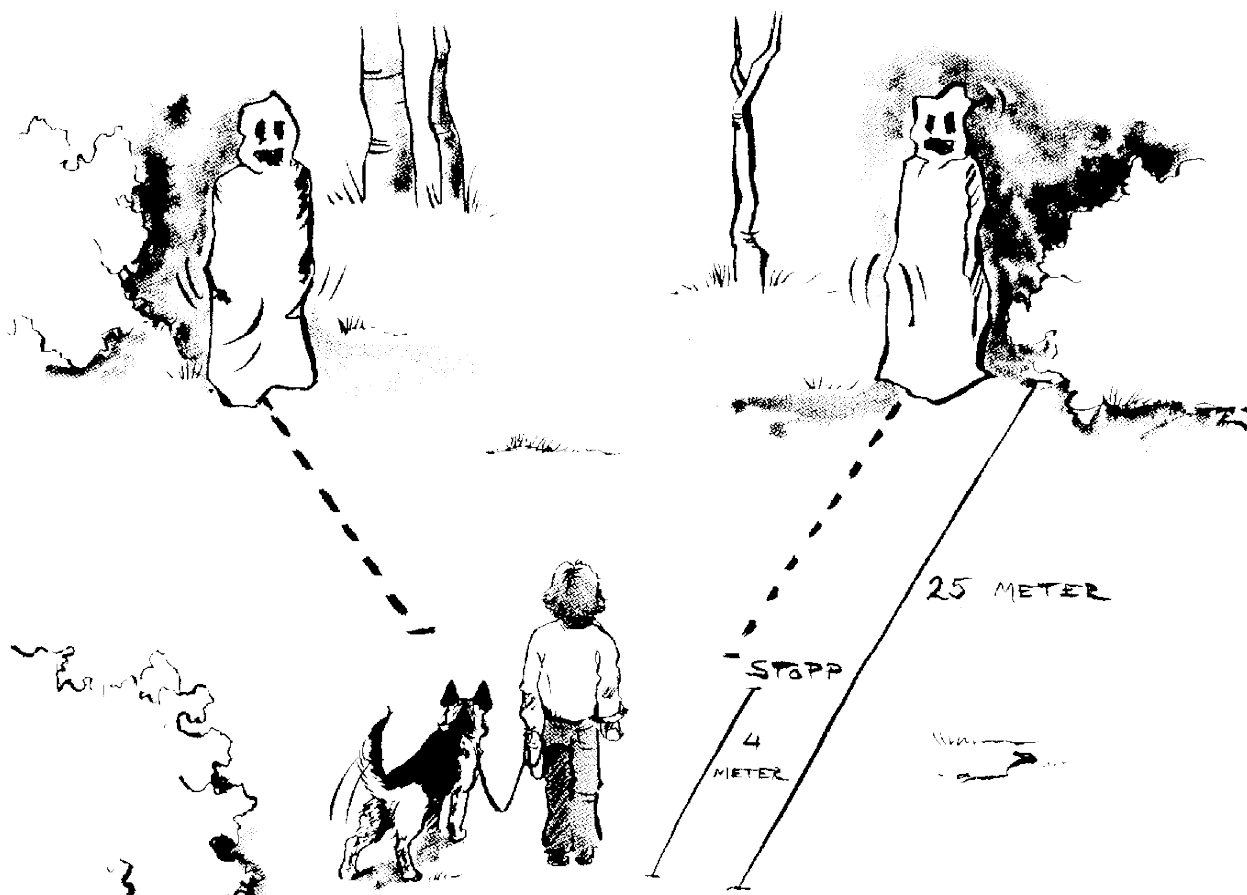

Hensikt. .Å teste hundens lyst til å bestemme over en artsfrende (menneske).

Momentets utforming. Dominans framkalles gjennom en lav, bred figur som har markerte øyne og tenner. Figuren skal røre seg sakte og i jevnt tempo mot hunden. Dominansfiguren lages av en 1/2 figur montert på en slede eller en kjelke. Kjelken påsettes en minst 25 meter lang line.

Gjennomføring. Figuren plasseres skjult 15 meter fra hunden og blir synlig da den settes i bevegelse mot hunden. Figuren dras sakte, jevnt og uten rykk. Gjør figuren rykk mot hunden utløser dette sosial kamp og prøven er mislykket. Hvis hunden ikke engasjerer seg får en ikke bruke trekklinen som oppvåkingsmiddel. Figuren stopper 4 meter fra hunden. Hunden kobles løs. I dominansprøven krever hunden ofte lang avreaksjonstid. La hunden opptre fritt og undersøke figurens spor. Føreren forflytter seg etter testleders anvisninger. Det kan bli nødvendig at føreren skjuler figurens øyne med hånden for at hunden skal avreagere.

Moment 11. - Forsvarslyst.

Hensikt. Å teste hundens lyst til å forsvare og stoppe en inntrenger.

Momentets utforming. Forsvarslyst kan fremkalles i situasjoner der hunden utsettes for noe ukjent og avvikende som opptrer truende mot hunden selv, flokkmedlemmer eller reviret. Erfaringen viser at høye, smale figuranter med avgrensede hoder utrustet med markerte øyne og munn oppleves som truende. Draktene bør ha skarpe konturer. Figurantene skal bevege seg stereotyp. Dette minsker lysten til imponerhandling. På en slik måte kan hundens virkelige forsvarslust bedre avleses. Forkledningen bør helst være laget av hvitt tøy for å få en avvikende effekt (på snødekt mark bør annen farge velges). I prøven brukes 2 figuranter som er skjult 25 meter fra hunden. Vinden får ikke avsløre figurantene. Momentet bør fortrinnsvis gjennomføres på flat mark.

Gjennomføring. Figurantene beveger seg sakte og stereotyp uten hurtige bevegelser mot hunden. Etter prøveleders anvisning forflytter figurantene seg vekselvis en om gangen og de siste 2 metrene samtidig. Figurantene stopper ca. 4 meter fra hunden. På testleders anvisning snur figurantene seg om og forsøker å skjule ansiktet. De står helt stille til testleder ber de om noe annet. Føreren tar av figurantene forkledningene på testleders anvisninger.

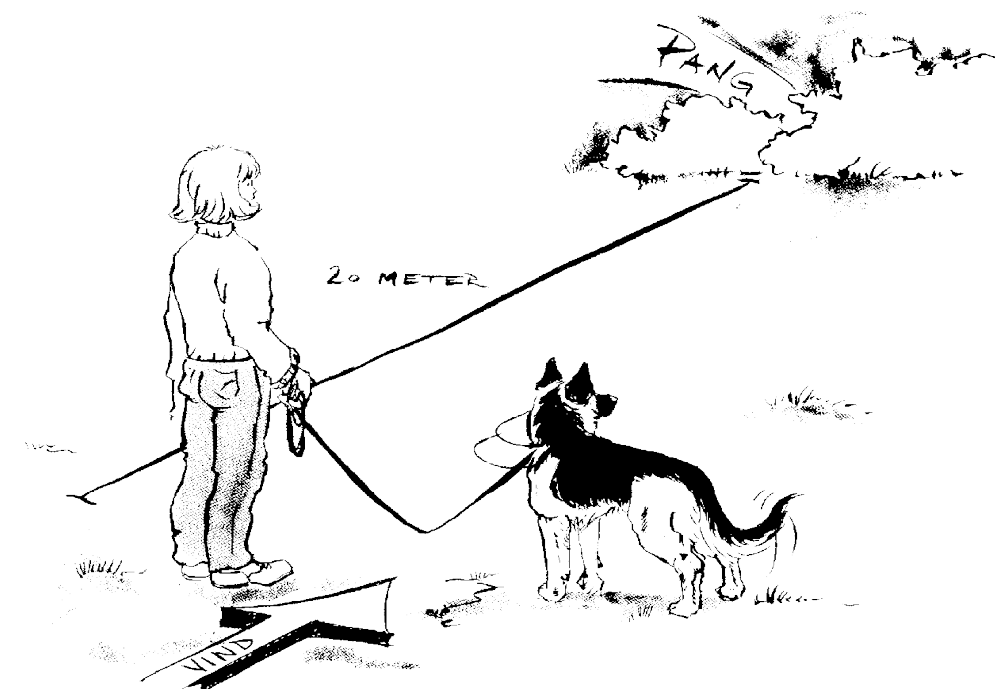
Moment 12. - Skuddprøve.

Hensikt. Å teste hundens reaksjoner og mulighet til å aktivisere seg under skuddløsning.

Momentets utforming. Skytteren skal befinne seg minst 25 meter fra hunden. Vinden får ikke være fra en slik retning at eventuell kruttrøyk distraherer hunden. Hensiktsmessig lekegenstand skal være på plass. Det skal minst skytes to skudd, ett i aktivitet og ett i passivitet. Dommer vurderer om det skal skytes flere skudd, enten enkeltvis eller i serier.

Gjennomføring. Føreren engasjerer hunden i lek. Når hunden starter leken eller annen aktivitet avfyres skuddet. Hunden skal også testes i passivitet. Føreren holder hunden i langt kobbelt uten å påvirke den med kommando. Hvis hunden har vært påvirket under skuddløsningen må den aktiviseres på en eller annen måte før den forlater plassen.

6. PREMIERING.

Det er ingen premiering på funksjonsanalyse.

7. BEDØMMELSE OG GODKJENNING.

Prøven bedømmes etter fastsatt tabell for verdisetting av anlegg/egenskaper.

Prøven bedømmes **bestått/ikke bestått**.

Originalt registreringsbevis skal foreligge ved deltakelse på funksjonsanalyse. Resultatet bestått/ikke bestått skal føres på baksiden av originalt registreringsbevis, undertegnes av dommere og stemples med arrangerende klubs stempel.

8. KOMMENTARER TIL NKKs FELLESBESTEMMELSER.

Som tillegg til NKKs fellesbestemmelser pkt. 1. gjelder også følgende for funksjonsanalyse:

Ledelse av prøven. Dommerne kan avbryte prøven dersom de ser at hunden er så sterkt belastet at det ikke er forsvarlig å fortsette prøven.

Dersom dommerne eller fører avbryter prøven skal dette anføres i dommerprotokoll under momentet hvor det ble brutt.

Overtegning: Ved overtegning prioriteres påmeldingene etter mottagelsesdato.

Deltakelse. Funksjonsanalysen er åpen for alle raser. Kupertede hunder som er av opprinnelig kuperingsrase, kan ikke delta jf. med Landbruksdepartementets forskrifter. Originalt registreringsbevis skal foreligge og leveres ved fremmøte på testen. Hunden må være fylt 22 mnd. senest første prøvedag og maksimum 48 mnd. for å delta. Hund kan kun starte en gang ved samme prøve/ref.nr. Hund som får «*ikke bestått*» to ganger, kan aldri mer starte på funksjonsanalyse.

Avvisning.. Hunden avvises fra prøven dersom originalt registreringsbevis ikke kan forevises arrangør på prøvedagen.

Deltakerbegrensning. Et dommerpar kan maksimalt bedømme 8 hunder pr. dag.

Dommere. Prøven bedømmes av to autoriserte dommere for funksjonsanalyse. Dommer plikter å godkjenne testbanen før prøven starter.

Regodkjenning. Dommer som ikke har dømt ved funksjonsanalyse i løpet av de siste 3 år, er pliktige til å gjennomføre et repetisjonskurs eller avlegge eksamensarbeide med 5 hunder. Ved slikt eksamensarbeide skal en av dommerne være medlem i NKKs Fagkomité for karaktertest/funksjonsanalyse.

Dommere plikter å holde seg à jour ved å delta på dommersamlinger.

9. UTDANNINGSREGLER FOR FUNKSJONSANALYSE.

9.1. GENERELT.

- Egnede kandidater anmodes av klubben om å utdanne seg til dommere.
- Kandidaten oversender søknad til NKK sammen med positiv innstilling fra klubb samarbeidende med NKK.
Klubbens anbefaling av vedkommende skal bygge på at vedkommende har lang praksis med hund og har bestått NKKs figurant- og testlederkurs.
- NKK v/Fagkomiteen for karaktertest og funksjonsanalyse gjennomgår søknadene før opptak som elever.

9.2. SØKNAD OM ELEVSTATUS.

Søknad skal inneholde:

- Kopi av utdanningskort med påskrift for bestått figurant og testlederkurs.
- Bekreftelse fra klubb om at har deltatt som hundefører, figurant eller tilskuer ved minst 3 offisielle funksjonsanalyser.
- Skal ha bred erfaring med hund.
- NKK v/ fagkomiteen vurderer søknaden, og dersom den innstilles positivt innkalles kandidaten til et opptaksintervju.

9.3. FUNKSJONSANALYSEDOMMERKURS.

Praktisk / teoretisk kurs over 7 dager.

Dommerkurs annonseres i Hundesport. Kurset skal være av 7 dagers varighet med teori og praktisk prøvebedømmelse. Kursets teoretiske del skal gi eleven kunnskap om hundens mentalitet, dens medfødte egenskaper og i hvilken betydning disse har for muligheten til å påvirke hundens utvikling i en for oss gunstig retning. Kurset avsluttes med en teoretisk prøve. Kurset holdes av NKK v/Fagkomiteen for karaktertest og funksjonsanalyse.

Kursets innhold:

- Dommerens etiske regler
- NKK som organisasjon
- Protokoller
- Teoretisk gjennomgang av mentallære
- Avsluttende teoretisk og praktisk prøve

9.4. ELEVARBEID.

Elevarbeidet inngår i dommerkurset.

9.5. ASPIRANTARBEID.

- Etter bestått teoretisk og praktisk prøve innvilges aspirantstatus.
- Kandidaten må gå som aspirant ved minst 3 karaktertester på minimum 5 hunder pr test med minst to forskjellige dommerpar, en av dommerne må være et medlem av fagkomiteen.
- Det kan kun gå en aspirant pr. dommerpar.
- Kandidaten skal senest 14 dager før testen søke arrangør om å fungere som aspirant.
- Ved gjennomføring av aspirantarbeidene skal kandidaten bedømme hundene fortløpende. Kandidaten bedømmer hundene og fører protokoll over disse. Kandidaten skal ikke diskutere med fungerende dommere under bedømmelsen. Kandidaten leverer sin originale protokoll til fungerende dommere umiddelbart etter hver hund.
- Dommerne må ikke kommentere bedømmelsen overfor hundeeier eller tilskuere før

- kandidaten har innlevert sin protokoll.
- Arrangøren oversender de avlagte aspirantarbeidene samt kopi av dommerprotokoll i en lukket konvolutt, sammen med de øvrige prøvepapirene inn til NKK etter endt prøve..
- Kandidatens aspirantarbeider vurderes samlet av NKK v/fagkomiteen.

9.6. EKSAMENSARBEIDE.

- Etter innstilling fra NKK innvilges eksamensstatus.
- Kandidaten skal senest 14 dager før testen søke arrangør om å få avlegge eksamen.
- Ved eksamen skal en av dommerne være et medlem av fagkomiteen.
- Det kan kun gå en eksamenskandidat pr. dommerpar.
- Eksamenskandidaten bedømmer 5 hunder fortløpende og når fungerende dommere bestemmer. Etter hver hund leverer kandidaten sin originale protokoll til fungerende dommere. Dommerne må ikke kommentere hundens prestasjoner før kandidaten har levert sin protokoll.
- Kandidatens eksamensarbeid vurderes av NKK v/fagkomiteen.
- Ved bestått eksamen innstilles kandidaten til autorisasjon som karaktertestdommer overfor NKKs Hovedstyre.
- Eksamen må være avlagt senest 3 år etter bestått kurs for karaktertestdommer

10. MATERIALLISTE.

Arrangøren bør ha følgende utstyr tilgjengelig for avvikling av funksjonsanalyse:

- Skanner for ID-merke kontroll.
- Stempel med klubbens/avdelingens navn.
- 9mm startpistol (helst 2).
- Minst et 30m langt tau med en hvit felle (handduk).
- 3 stk.60cm lange jernrør til å slå i bakken
- Et 3m langt rør og 10 cm i diameter.
- Et stort pledd eller 2 knappetelt som forkledning for stort bytte.
- 10 – 15 hel og halvgigurer (skytterfigurer) påmalt store øyner og munn.
- 1 halvgigur som over som kan dras opp fra liggende stilling og 15 m langt tynt tau.
- 1 kjeledress blå eller grønn.
- Skrammel bestående av en 1,5m lang ramme som der spikres fast en rillete blikkplate på. Rillene skal gå på tvers. I tillegg en kjetting ca. 3 kg og 15 m tau.
- Et pledd til å ha fra livet og ned samt et stort pledd eller poncho til å ha på overkroppen for bruk ved sosial kamp
- En litt bred kjelke som der spikres en halvgigur på malt på samme måte som over.
- To hvite dynetrekk som åpnes helt i den ene enden. I andre enden åpnes den også, men her sys på borrelås for å kunne åpne den. I sidene lages der hull slik at man kan få ut handen. Som hodeplagg anbefales en 20 – 25 liters hvit plastdunk som skjæres ut toppen av. Øynene bør være ca. 3 cm i diameter og plassert ca. 3 cm fra hverandre regnet fra indre kanthull. Rundt øynene skal det være en 0.5 cm svart rand. Munnen skal bestå av en 9 cm lang og 1 cm bred svart strek plassert 8 cm under øynenes nedre kant.
- Diverse lekesaker ved standplass for skuddløsning.

Hund til
nytte og glæde